

AMORTİSMANLAR

1) Normal Amortisman 2) Azalan Bakiyeler

NORMAL AMORTİSMAN

Örnek: 25.08.2024 tarihinde 10.000 TL'ye (KDV hariç) bir demirbaş satın almış ve kullanmaya başlamıştır. Demirbaşın faydalı ömrü 5 yıl olup, kullanılan amortisman yöntemi normal yöntemdir. Yıllara ilişkin amortisman hesaplamalarını yapınız, amortisman tablosunu hazırlayınız.

Yıllar	Kayıtlı değer	Amortisman oranı	Amortisman tutarı	Kalan değer
2024	10.000	0,20	(10.000 x 0,20) 2.000	8.000
2025	10.000	0,20	(10.000 x 0,20) 2.000	6.000
2026	10.000	0,20	(10.000 x 0,20) 2.000	4.000
2027	10.000	0,20	(10.000 x 0,20) 2.000	2.000
2028	10.000	0,20	(10.000 x 0,20) 2.000	-----
TOPLAM			10.000	

$$\text{Amortisman oranı: } \frac{1}{\text{Faydalı ömür}} = \frac{1}{5} = 0,20$$

$$\text{Amortisman tutarı} = \text{Kayıtlı değer} \times \text{Amortisman oranı} = 10.000 \times 0,20 = 2.000$$

31.12.2024

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	2.000,-	2.000,-
Demirbaş amortisman ayrılması.			

31.12.2025

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	2.000,-	2.000,-
Demirbaş amortisman ayrılması.			

31.12.2026

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	2.000,-	2.000,-
Demirbaş amortisman ayrılması.			

31.12.2027

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	2.000,-	2.000,-
Demirbaş amortisman ayrılması.			

31.12.2028

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	2.000,-	2.000,-
Demirbaş amortisman ayrılması.			

Borç BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR Alacak

2.000,-
2.000,-
2.000,-
2.000,-
2.000,-

HERHANGİ YIL AMORTİSMAN AYRILMAZ İSE,

İşletme herhangi bir gerekçeye dayanmadan 2027 yılında amortisman ayırmamıştır.

Yıllar	Kayıtlı değer	Amortisman oranı	Amortisman tutarı	Kalan değer
2024	10.000	0,20	2.000	8.000
2025	10.000	0,20	2.000	6.000
2026	10.000	0,20	2.000	4.000
2027	10.000	0,20	-----	4.000
2028	10.000	0,20	2.000	2.000
TOPLAM			8.000	

31.12.2024

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	2.000,-	2.000,-
Demirbaşa amortisman ayrılması.			

31.12.2025

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	2.000,-	2.000,-
Demirbaşa amortisman ayrılması.			

31.12.2026

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	2.000,-	2.000,-
Demirbaşa amortisman ayrılması.			

31.12.2028

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	2.000,-	2.000,-
Demirbaşa amortisman ayrılması.			

Borç BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR Alacak

	2.000,-
	2.000,-
	2.000,-
	2.000,-
	8.000,-

AZALAN BAKİYELER YÖNTEMİ

Örnek: 25.08.2024 tarihinde 10.000 TL'ye (KDV hariç) bir demirbaş satın almış ve kullanmaya başlamıştır. Demirbaşın faydalı ömrü 5 yıl olup, kullanılan amortisman yöntemi azalan bakiyeler yöntemidir. Yıllara ilişkin amortisman hesaplamalarını yapınız, amortisman tablosunu hazırlayınız.

Yıllar	Kayıtlı değer	Amortisman oranı	Amortisman tutarı	Kalan değer
2024	10.000	0,40	(10.000 x 0,40) 4.000,-	6.000,-
2025	10.000	0,40	(6.000 x 0,40) 2.400,-	3.600,-
2026	10.000	0,40	(3.600 x 0,40) 1.440,-	2.160,-
2027	10.000	0,40	(2.160 x 0,40) 864,-	1.296,-
2028	10.000	0,40	(önceki yıl kalanının tamamı) 1.296,-	-----
TOPLAM			10.000,-	

$$\text{Amortisman oranı: } \frac{1}{\text{Faydalı ömür}} \times 2 = \frac{1}{5} \times 2 = 0,20 \times 2 = 0,40$$

$$\text{Amortisman tutarı} = \text{Kayıtlı değer} \times \text{Amortisman oranı} = 10.000 \times 0,40 = 4.000 \text{ (ilk yıl)}$$

31.12.2024

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	4.000,-	4.000,-
Demirbaş amortisman ayrılması.			

31.12.2025

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	2.400,-	2.400,-
Demirbaş amortisman ayrılması.			

31.12.2026

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	1.440,-	1.440,-
Demirbaş amortisman ayrılması.			

31.12.2027

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	864,-	864,-
Demirbaş amortisman ayrılması.			

31.12.2028

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	1.296,-	1.296,-
Demirbaş amortisman ayrılması.			

Borç BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR Alacak

	4.000,-
	2.400,-
	1.440,-
	864,-
	1.296,-
	10.000,-

Bir yıl amortisman ayrılmaz ise,

Yıllar	Kayıtlı değer	Amortisman oranı	Amortisman tutarı	Kalan değer
2024	10.000	0,40	(10.000 x 0,40) 4.000,-	6.000,-
2025	10.000	0,40	(6.000 x 0,40) 2.400,-	3.600,-
2026	10.000	0,40	(3.600 x 0,40) 1.440,-	2.160,-
2027	10.000	0,40	----- ----	2.160,-
2028	10.000	0,40	(önceki yıl kalanının tamamı) 1.296,- ESKİ DURUM İÇİN	864,-
TOPLAM			9.136,-	

AMORTİSMAN YÖNTEMİ DEĞİŞTİRME

Örnek: İşletme 12.03.2024 yılında 5.000 TL'ye (KDV hariç) bir makine satın almış ve kullanmaya başlamıştır. Makinenin faydalı ömrü 5 yıldır. İşletme 2026 yılında normal yönteme geçmeye karar vermiştir.

Yıllar	Kayıtlı değer	Amortisman oranı	Amortisman tutarı	Kalan değer
2024	5.000	0,40	(5.000 x 0,40) 2.000	3.000
2025	5.000	0,40	(3.000 x 0,40) 1.200	1.800
2026	5.000	0,20	600	1.200
2027	5.000	0,20	600	600
2028	5.000	0,20	600	----
TOPLAM			5.000	

KİST (EKSİK) AMORTİSMAN

Örnek: İşletme 07.11.2024 tarihinde bir binek oto satın almış ve kullanmaya başlamıştır. Amortisman tutarlarını hesaplayınız. Amortisman kaydını yapınız. Taşıtın kayıtlı değeri 15.000 TL Faydalı ömür 5 yıldır.

Normal yöntem:

Yıllar	Kayıtlı değer	Amortisman oranı	Amortisman tutarı	Kalan değer
2024	15.000	0,20	(15.000 x 0,20) 500	14.500
2025	15.000	0,20	(15.000 x 0,20) 3.000	11.500
2026	15.000	0,20	(15.000 x 0,20) 3.000	8.500
2027	15.000	0,20	(15.000 x 0,20) 3.000	5.500
2028	15.000	0,20	(15.000 x 0,20) 3.000 + 2.500 5.500	----
TOPLAM			15.000	

2024'te Kasım ayında alındığı için 2 ay kullanılmıştır. O halde 2024'te 2 aylık amortisman hesaplanacak.

$$15.000 \times 0,20 = 3.000 \text{ bu 1 yıllık değer}$$

$$3.000 / 12 = 250 \text{ 1 aylık değer}$$

$$250 \times 2 = 500 \text{ TL (2024 yılı amortismanı)}$$

YA DA

$$12 \text{ ayın amortismanı } 3.000 \text{ TL ise}$$

$$2 \text{ ayın amortismanı } \quad \times \quad \text{TL eder.}$$

$$2 \times 3.000 = 12 \cdot x \quad \text{BURADAN} \quad 6.000 = 12 \times \quad \text{ve} \quad x = 6.000 / 12 = 500 \text{ TL}$$

31.12.2024

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	500,-	500,-
Demirbaşa amortisman ayrılması.			

31.12.2025

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	3.000,-	3.000,-
Demirbaşa amortisman ayrılması.			

31.12.2026

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	3.000,-	3.000,-
Demirbaşa amortisman ayrılması.			

31.12.2027

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	3.000,-	3.000,-
Demirbaşa amortisman ayrılması.			

31.12.2028

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	5.500,-	5.500,-
Demirbaşa amortisman ayrılması.			

Azalan bakiyeler yöntemi:

Yıllar	Kayıtlı değer	Amortisman oranı	Amortisman tutarı	Kalan değer
2024	15.000	0,40	(15.000 x 0,40) 1.000	14.000
2025	15.000	0,40	(9.000 x 0,40) 3.600	10.400
2026	15.000	0,40	(5.400 x 0,40) 2.160	8.240
2027	15.000	0,40	(3.240 x 0,40) 1.296	6.944
2028	15.000	0,40	Bir önceki yıl 1.944 + 5.000 kanalın tamamı 6.944 + eksik ayrılan	----
TOPLAM			15.000	

2024'te Kasım ayında alındığı için 2 ay kullanılmıştır. O halde 2024'te 2 aylık amortisman hesaplanacak.

$15.000 \times 0,40 = 6.000$ bu 1 yıllık değer

$6.000 / 12 = 500$ (1 aylık değer)

$500 \times 2 = 1.000$ TL (2024 yılı amortismanı)

YA DA

12 ayın amortismanı 6.000 TL ise

2 ayın amortismanı x TL eder.

 $2 \times 6.000 = 12 \cdot x$ BURADAN $12.000 = 12 \cdot x$ ve $x = 12.000 / 12 = 1.000$ TL

31.12.2024

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	1.000,-	1.000,-
Demirbaşa amortisman ayrılması.			

31.12.2025

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	3.600,-	3.600,-
Demirbaşa amortisman ayrılması.			

31.12.2026

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	2.160,-	2.160,-
Demirbaşa amortisman ayrılması.			

31.12.2027

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	1.296,-	1.296,-
Demirbaşa amortisman ayrılması.			

31.12.2028

770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	6.944,-	6.944,-
Demirbaşa amortisman ayrılması.			

OLAĞANÜSTÜ (FEVKALADE) AMORTİSMAN

SORU: İşletmenin 07.11.2024 tarihinde 10.000 TL'ye (KDV hariç) satın almış olduğu kamyonet, 2026 yılında motorunun yanması nedeniyle hasara uğramıştır. İşletmenin anılan yılda %35 oranında amortisman ayırması uygun görülmüştür. Faydalı ömür 5 yıldır. Amortisman hesaplamasını yapınız.

NORMAL YÖNTEM

Yıllar	Kayıtlı değer	Amortisman oranı	Amortisman tutarı	Kalan değer
2024	10.000	0,20	(10.000 x 0,20) 2.000	8.000
2025	10.000	0,20	(10.000 x 0,20) 2.000	6.000
2026	10.000	0,35	(10.000 x 0,35) 3.500	2.500
2027	10.000	0,20	(10.000 x 0,20) 2.000	500
2028	10.000	0,20	(10.000 x 0,20) 500	----
TOPLAM			10.000	

AZALAN BAKİYELER YÖNTEMİ:

Yıllar	Kayıtlı değer	Amortisman oranı	Amortisman tutarı	Kalan değer
2024	10.000	0,40	(10.000 x 0,40) 4.000	6.000
2025	10.000	0,40	(6.000 x 0,40) 2.400	3.600
2026	10.000	0,50	(3.600 x 0,50) 1.800	1.800
2027	10.000	0,40	(1.800 x 0,40) 720	1.080
2028	10.000	0,40	1.080	----
TOPLAM			15.000	

MDV SATIŞI

ÖRNEK:

Başlangıç:

Örnek: İşletme, 25.08.2024 tarihinde 10.000 TL'ye (KDV hariç) bir demirbaş satın almış ve kullanmaya başlamıştır. Demirbaşın faydalı ömrü 5 yıl olup, kullanılan amortisman yöntemidir.

Yıllar	Kayıtlı değer	Amortisman oranı	Amortisman tutarı	Kalan değer
2024	10.000	0,20	(10.000 x 0,20) 2.000	8.000
2025	10.000	0,20	(10.000 x 0,20) 2.000	6.000
2026	10.000	0,20	(10.000 x 0,20) 2.000	4.000
2027	10.000	0,20	(10.000 x 0,20) 2.000	2.000
2028	10.000	0,20	(10.000 x 0,20) 2.000	-----
TOPLAM			10.000	

Kârlı satış SORU: 2024 yılında 11.000 TL'ye (%10 KDV dahil) alınan ve birikmiş amortismanı 6.000 TL olan demirbaş 10.04.2027 tarihinde 5.500 TL'ye (%10 KDV dahil) peşin satılmıştır. Kaydını yapınız.

Borç	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	Alacak
		2.000,-
		2.000,-
		2.000,-
		6.000,-

100 KASA 257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	255 DEMİRBAŞLAR 391 HESAPLANAN KDV 679 DİĞER OLAĞANDIŞI GELİR VE KÂRLAR	5.500,- 6.000,-	10.000,- 500,- 1.000,-
Demirbaşın peşin satılması.			

Kayıtlı değer-Birikmiş Amortisman= Net değer

Net değer < KDV'siz satış tutarı (Kâr vardır.)

Net değer > KDV'siz satış tutarı (Zarar vardır.)

Net değer = KDV'siz satış tutarı (BBN)

10.000-6.000=4000 net değer

4.000 < 5.000 olduğunda Kâr vardır.

Başabaş noktası satış SORU: 2024 yılında 11.000 TL'ye (%10 KDV dahil) alınan ve birikmiş amortismanı 6.000 TL olan demirbaş 10.04.2027 tarihinde 4.400 TL'ye (%10 KDV dahil) peşin satılmıştır. Kaydını yapınız.

100 KASA 257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR	255 DEMİRBAŞLAR 391 HESAPLANAN KDV	4.400,- 6.000,-	10.000,- 400,-
Demirbaşın peşin satılması.			

Net değer = KDV'siz satış tutarı (BBN)

4000 = 4000

Zararına satış SORU: 2024 yılında 11.000 TL'ye (%10 KDV dahil) alınan ve birikmiş amortismanı 6.000 TL olan demirbaş 10.04.2027 tarihinde 3.300 TL'ye (%10 KDV dahil) peşin satılmıştır. Kaydını yapınız.

100 KASA		3.300,-	
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR		6.000,-	
689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR		1.000,-	
	255 DEMİRBAŞLAR		10.000,-
	391 HESAPLANAN KDV		300,-
Demirbaşın peşin satılması.			

Net değer > KDV'siz satış tutarı (Zarar vardır.)

4.000 > 3.000